



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 377/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duřu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], zastúpených AK Kleberc Legal, s.r.o., Tbiliská 13, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/182/2024 z 31. marca 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. júla 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na právnu pomoc v konaní podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru a základného práva podľa čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie, priznať im finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že v dotknutom súdnom konaní si žalobca ([REDAKOVANÉ]) uplatňoval proti sťažovateľom – žalovaným ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]) nárok na zaplatenie sumy 1 260 000 eur z titulu zaplatenia kúpnej ceny za nehnuteľnosti, pričom tvrdil, že sťažovatelia, ktorí nadobudli nehnuteľnosti v pomere 1/3 spoluvlastníckeho podielu, kúpnu cenu nezaplatili. Konanie bolo vedené na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4C/32/2013.

3. Okresný súd žalobu zamietol, dospejúc k záveru, že žalobca podpisom kúpnej zmluvy deklaroval splnenie povinnosti zaplatiť kúpnu cenu zo strany sťažovateľov (deti žalobcu) pri podpise zmluvy,

čo potvrdila svedkyňa [REDAKOVANÉ] (bývalá manželka žalobcu). Okresný súd konštatoval, že žalobca sa pôvodne domáhal zaplatenia sumy 1 800 000 eur, no neskôr vzal žalobu v časti o 540 000 eur späť. Súd tiež poukázal na konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 10C/206/2011, kde žalobca považoval kúpnu zmluvu za absolútne neplatnú z dôvodu uvedenia do omylu, pričom v tom konaní napokon žalobu stiahol a konanie bolo zastavené. Súd uviedol, že ak by pohľadávka existovala a sťažovatelia by boli v omeškani, žalobca by mohol od zmluvy odstúpiť, čo nevyužil.

4. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 3Co/50/2018 z 29. novembra 2018 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil vec na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že žalobca preukázal uzatvorenie kúpnej zmluvy. Súčasne zistil, že sťažovatelia nepredložili listinné dôkazy preukazujúce pôžičky ani odovzdanie hotovosti v sume 957 851,69 eur pri podpise zmluvy. Svedecká výpoveď [REDAKOVANÉ] nemala oporu v iných dôkazoch. Odvolací súd tiež zdôraznil, že len zo znenia kúpnej zmluvy nebolo možné jednoznačne prijať záver o zaplatení kúpnej ceny, keďže znenie ustanovenia nehovorí o zaplatení ako o minulom jave, a produkované dôkazy spochybnili faktické splnenie povinnosti.

5. Po vrátení veci okresný súd rozsudkom sp. zn. 4C/32/2013 z 23. augusta 2022 uložil každému zo sťažovateľov povinnosť zaplatiť žalobcovi po 420 000 eur, rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu, a konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné uzavretie kúpnej zmluvy. Odvolací súd tiež poukázal na to, že žalobca navrhol znalecké dokazovanie, ale neuhradil preddavok, pričom súd napriek tomu situáciu vyhodnotil v prospech žalobcu. Sťažovatelia tvrdili, že predložili relevantný dôkaz (potvrdenie a prehlásenie z roku 2011), ktorý bol vyhodnotený ako nepravdivý bez znaleckého dokazovania. Okresný súd uviedol, že žalobca pravosť svojho podpisu na týchto dokumentoch poprel a na nariadenie znaleckého dokazovania nezložil preddavok. Okresný súd vyhodnotil, že žaloba je dôvodná. Skutkové tvrdenia týkajúce sa splnenia záväzku z kúpnej zmluvy boli procesne povinní preukázať sťažovatelia, ktorí neunesli dôkazné bremeno o časovej a vecnej súvislosti tvrdeného plnenia, ktoré malo byť započítané na kúpnu cenu.

6. Následne krajský súd rozsudkom sp. zn. 3Co/43/2023 z 30. novembra 2023 potvrdil rozsudok okresného súdu z 23. augusta 2022.

7. Proti rozsudku krajského súdu z 30. novembra 2023 podali sťažovatelia dovolanie. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 8Cdo/182/2024 z 31. marca 2024 dovolanie odmietol a v odôvodnení konštatoval, že súdy nižších inštancií nezaťažili konanie procesnou vadou spočívajúcou v „*prenesení dôkazného bremena*“ na sťažovateľov, čo sa týka preukazovania pravosti súkromných listín.

II.

Argumentácia sťažovateľov

8. Porušenie svojho práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa čl. 47 ods. 2 ústavy sťažovatelia vidia v tom, že ich predchádzajúci právny zástupca súhlasil s nevykonaním znaleckého dokazovania pravosti podpisu žalobcu na kľúčových listinách, čím priamo porušil práva sťažovateľov. Okresný súd konštatoval, že dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania pravosti súkromných listín zaťažovalo sťažovateľov. Hoci sťažovatelia výslovne nenavrhlí preskúmanie pravosti podpisu žalobcu na uvedených listinách, boli informovaní, že súd procesný návrh žalobcu

nevykoná z dôvodu nezloženia preddavku, a preto sa oprávnene domnievali, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, a vzhľadom na konštatovanie súdu nevideli dôvod na dopĺňanie dokazovania.

9. Sťažovatelia si z vlastnej iniciatívy následne dali vypracovať znalecký posudok, ktorý potvrdil pravosť podpisu žalobcu na sporných listinách. Dovolací súd sa týmto dôkazným prostriedkom nezoberal, čím porušil základné práva sťažovateľov, keďže predmetný dôkaz má schopnosť zmeniť rozhodnutie vo veci samej.

10. Za zásadné porušenie základných princípov civilného sporového konania považujú sťažovatelia odôvodnenie rozsudku okresného súdu, ktoré je v rozpore s konaním a so závermi súdu na pojednávaniach, čo sa týka toho, kto je nositeľom dôkazného bremena. Okresný súd na pojednávaní konanom 12. októbra 2021 konštatoval, že dôkazné bremeno popretia pravosti podpisu žalobcu znáša žalobca, a následne na predmetné listinné dôkazy neprihliadal. Predchádzajúci právny zástupca mal v záujme sťažovateľov dôrazne trvať na vykonaní dôkazného prostriedku, prípadne na uložení povinnosti žalobcovi zložiť preddavok alebo na zohľadnení neunesenia dôkazného bremena žalobcom. Jeho pasivita viedla k tomu, že kľúčové listinné dôkazy neboli súdom zohľadnené v prospech sťažovateľov. Neschopnosť sťažovateľov ovplyvniť vykonanie kľúčového dôkazu v dôsledku nesúladného postupu súdu a neadekvátneho zastúpenia v predmetnom konaní viedla k nespravodlivému výsledku konania. V tejto súvislosti sťažovatelia poukazujú na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 455/2020 z 27. októbra 2020.

11. Právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo podľa sťažovateľov porušené odmietnutím ich dovolania, čím im bolo odopreté právo na preskúmanie rozsudku krajského súdu, a to najmä vo vzťahu k posúdeniu dôkazného bremena a nevykonania znaleckého dokazovania o pravosti podpisu žalobcu. Odmietnutie dovolania tak predstavuje odopretie spravodlivosti (*denegatio iustitiae*) a faktické znemožnenie prístupu k súdnej ochrane sťažovateľov na najvyššej inštancii. Tým bol sťažovateľom odňatý účinný opravný prostriedok.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru), porušenie práva na právnu pomoc v konaní (čl. 47 ods. 2 ústavy) a porušenie práva na účinný opravný prostriedok (čl. 13 dohovoru) uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľov.

13. Sťažovatelia sa v petite sťažnosti, ako aj v jej odôvodnení opakovane domáhajú aj vyslovenia porušenia práva podľa čl. 40 ods. 2 listiny. Na základe sťažnostnej argumentácie ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia nesprávne označili základné právo, ktorého porušenie namietajú, pretože napadnutá právna úprava nespadá do rozsahu krytia základného práva na spravodlivé súdne konanie, ale upravuje právo na prezumpciu neviny, ktoré s právnou vecou sťažovateľov nijako nesúvisí. Inak povedané, sťažovatelia sa „netrafili“ do správneho základného práva.

14. Integrálnou súčasťou práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne čl. 46 ods. 1 ústavy) je povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, čo predstavuje záruku toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Náležité odôvodnenie rozhodnutia ako prostriedok k zamedzeniu svojvôle súdu má súčasne zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť jeho rozhodovania.

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu má účastník konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka (resp. strany) na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 176/2020).

15. Uvedené východiská bol povinný pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľov rešpektovať aj najvyšší súd, preto sa ústavný súd v rámci predbežného prerokovania relevantnej časti ústavnej sťažnosti oboznámil s tou časťou odôvodnenia jeho napadnutého rozhodnutia, ktorá je pre zhodnotenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti podstatná, a súčasne sa zameril na posúdenie, či zo strany najvyššieho súdu skutočne došlo k splneniu požiadaviek kladených na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a to v kontexte sťažnostných námietok sťažovateľov. Na tomto základe je potom úlohou ústavného súdu formulovať záver o arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia, a tak vysloviť porušenie označených práv sťažovateľov alebo, naopak, konštatovať zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti.

16. O zjavne neopodstatnenej ústavnej sťažnosti pritom možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (m. m. IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

17. Právo na spravodlivé súdne konanie sa v civilnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za ktorých splnenia civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom vrátane dovolacích konaní (m. m. II. ÚS 581/2017). Ústavný súd stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania, resp. v prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti [§ 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] otázka posúdenia prípustnosti a dôvodnosti dovolania je vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (IV. ÚS 198/2020, IV. ÚS 231/2021). Zároveň ústavný súd svojimi rozhodnutiami oponuje najvyššiemu súdu vtedy, ak tento dovolania posudzuje príliš formalisticky a reštriktívne so zreteľom na skutočný obsah dovolania a princíp materiálneho (nie formálneho) posúdenia existencie dôvodov zakladajúcich možnosť dovolacieho prieskumu (I. ÚS 336/2019, I. ÚS 186/08, I. ÚS 164/2012, IV. ÚS 372/2020, IV. ÚS 231/2021).

18. Vzhľadom na už uvedené ambíciou ústavného súdu nie je hodnotiť, či sťažovateľmi podané dovolanie, v ktorom namietali vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, je prípustné a zároveň dôvodné, čo by bolo neprípustným zásahom do rozhodovacej autonómie dovolacieho súdu v otázke posudzovania prípustnosti a dôvodnosti dovolania (m. m. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016). Úlohou ústavného súdu je posúdiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z toho pohľadu, či závery v ňom uvedené zodpovedajú požiadavkám obsiahnutým v práve na spravodlivé súdne konanie, a teda či sú ústavne udržateľné (m. m. IV. ÚS 372/2020, ÚS 197/2021).

19. Úlohou ústavného súdu bolo pri predbežnom prejednaní ústavnej sťažnosti zistiť, či najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil odmietnutie dovolania sťažovateľov podľa § 447 písm. f) CSP. Preskúmaním podstatných častí napadnutého rozhodnutia ústavný súd dospel k záveru, že právny záver založený na posúdení, že k porušeniu práva sťažovateľov na spravodlivý súdny proces nedošlo, je ústavne udržateľný.

20. Najvyšší súd v napadnutom uznesení vyčerpávajúcim (napriek výroku o odmietnutí dovolania v podstate meritórnym) spôsobom reagoval na jednotlivé námietky dovolateľov súvisiace s ich nosnou argumentáciou spochybňujúcou závery všeobecných súdov o skutočnosti, kto znáša dôkazné bremeno týkajúce sa preukazovania pravosti sťažovateľmi predložených listín, ktorými mal žalobca spolu s bývalou manželkou potvrdiť zaplatenie kúpnej ceny zo strany sťažovateľov, ktorej zaplatenie je v dotknutom súdnom konaní sporné. Znalecké dokazovanie na overenie pravosti podpisu žalobcu pôvodne navrhol sám žalobca, predavok na jeho vykonanie však nezložil, a preto k vykonaniu tohto dôkazného prostriedku okresný súd nepristúpil. Prvotne okresný súd vyslovil názor, že dôkazné bremeno týkajúce sa tejto skutočnosti znáša žalobca, neskôr svoj názor zmenil tak, že dôkazné bremeno zaťažuje sťažovateľov. Sťažovatelia vykonanie znaleckého dokazovania nenavrhlí.

21. Zásadným argumentom konajúcich súdov bolo tvrdenie, že ak vystaviteľ (žalobca) popiera pravosť (a tým aj jej pravdivosť) predloženej listiny súkromného charakteru, dôkazné bremeno znáša strana, ktorá zo skutočností v listine uvedených vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky (v danom prípade išlo o sťažovateľov ako žalovaných). Žalobca tým, že poprel pravosť predložených listín, v podstate tvrdil, že ich nikdy nevystavil, teda tvrdil ich neexistenciu. Preukázanie reálnej neexistencie listiny nebolo možné od neho spravodlivo požadovať, lebo podľa tzv. negatívnej dôkaznej teórie sa neexistencia určitej právnej skutočnosti zásadne nepreukazuje, z čoho vychádzal dovolací súd aj s poukazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 93/2022 (R 32/2024). Sťažovatelia však dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania zaplatenia kúpnej ceny neunesli, a preto bol žalobca v konaní úspešný.

22. V kontexte námietky, v rámci ktorej sťažovatelia poukazujú na znalecký posudok spôsobilý podľa ich názoru vyvrátiť tvrdenie žalobcu, že sťažovateľmi predložené potvrdenia sú podvrhmi, predložený až v dovolacom konaní, ústavný súd v zhode s najvyšším súdom akcentuje, že najvyšší súd ako dovolací súd nie je súdom skutkovým, do ktorého právomoci by v súvislosti s dovolacím konaním patrila revízia skutkových zistení aj prípadným dokazovaním. Z uvedeného dôvodu je preto záver najvyššieho súdu o neprihliadaní na predmetnú argumentáciu sťažovateľov obsiahnutú v bode 20.5 napadnutého uznesenia ústavne udržateľný.

23. Najvyšší súd sa vyjadril aj k námietke sťažovateľov týkajúcej sa odňatia im možnosti navrhnúť v konaní znalecké dokazovanie, k čomu nepristúpili v dôsledku zmeny názoru okresného súdu

(avšak neurobili tak ani v odvolacom konaní, pozn.) na to, ktorú stranu v konaní treba považovať za zaťaženu dôkazným bremenom, čo sa týka preukázovania pravosti označených súkromných listín. Dovolací súd v tejto súvislosti zdôraznil predovšetkým procesnú zodpovednosť každej procesnej strany navrhovať v konaní dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, a to s následkom neúspechu v konaní, ak tak neučiní. Nie je povinnosťou súdu poučovať strany o tom, že ich zaťažuje dôkazné bremeno a aké dôkazy majú v konaní navrhnuť, a preto zmena právneho názoru okresného súdu počas konania nemohla viesť k odňatiu ich práva dokázať pravosť nimi predložených listín, a teda aj zaplatenie kúpnej ceny, ktorú mohli preukázať formou návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania či predložením súkromného znaleckého posudku, čo neučinili (resp. urobili tak až spolu s dovolaním). Zo samotnej skutočnosti, že okresný súd upustil od vykonania znaleckého dokazovania pôvodne navrhnutého žalobcom pre nezaplatenie preddavku na jeho vykonanie, nemohli sťažovatelia vyvodzovať neexistenciu vlastnej dôkaznej povinnosti (pozri bod 21.3 uznesenia) o takej podstatnej skutočnosti, ktorá bola spôsobilá zvrátiť výsledok sporu.

24. Najvyšší súd sa ako dovolací súd zaoberal a ústavne akceptovateľným, podrobným, jasným a zrozumiteľným spôsobom aj vysporiadal s argumentáciou sťažovateľov, ktorou odôvodňovali prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd sa s dovolacou argumentáciou sťažovateľov nestotožnil, a preto ich dovolanie odmietol v súlade s § 447 písm. f) CSP.

25. Ústavný súd pritom pripomína, že dovolaním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018).

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd sa stotožnil so záverom najvyššieho súdu o neprítomnosti nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ako aj absencii dôkaznej vady v prejednávanej veci. Z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, a to aj z pohľadu nedostatočnej sťažostnej argumentácie sťažovateľov.

27. Samostatne k sťažovateľmi namietanému porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, ktoré odôvodnili minimálnym spôsobom, ústavný súd dáva do pozornosti, že podľa jeho doterajšej judikatúry z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom (m. m. I. ÚS 80/2024). Sťažovatelia mali toto právo vo svojej dispozícii a aj ho využili, keď v súdnom konaní uplatnili riadny, ako aj mimoriadny opravný prostriedok, o ktorých bolo v rámci kompetencie príslušných všeobecných súdov konané a rozhodnuté, teda sťažovateľom bola poskytnutá ochrana ich práv. Uvedené nijako nesúvisí s ich neúspechom v ich právnej veci ani s tvrdeným pochybením ich právneho zástupcu.

28. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru odmietol v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

29. Sťažovatelia tiež namietajú porušenie svojho práva na právnu pomoc v konaní podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, ktoré vidia v nesprávnom poskytovaní právnej služby zo strany nimi zvoleného advokáta, ktorý netrval na vykonaní znaleckého dokazovania.

30. Každý advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb. Pokiaľ klient pochybuje o úrovni poskytovaných právnych služieb, je jeho právom advokáta zmeniť, prípadne napísať sťažnosť adresovanú Slovenskej advokátskej komore o porušení zákona postupom advokáta, čo sťažovatelia neučinili, resp. uvedené v ústavnej sťažnosti ani netvrdia.

31. Ústavný súd konštatuje, že čl. 47 ods. 2 ústavy sa týka práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi, pričom z argumentácie sťažovateľov, ako i príloh pripojených k ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia boli v priebehu prvoinštančného, odvolacieho i dovolacieho konania riadne zastúpení advokátmi, ktorých si sami zvolili, preto v predmetnom prípade absentuje relevantná možnosť porušenia tohto základného práva sťažovateľov. Nedostatočnú kvalifikovanosť zvoleného právneho zástupcu v konaní pred okresným súdom a krajským súdom, ktorý podľa názoru sťažovateľov neposkytoval svoje služby podľa ich očakávaní, čo viedlo k ich procesnému neúspechu, si nemožno zamieňať s porušením základného práva na právnu pomoc v konaní. Nemohlo byť ani úlohou najvyššieho súdu, aby kvalitu poskytovaných právnych služieb v konaní akýmkoľvek spôsobom posudzoval či porovnával, čo v dovolaní sťažovatelia ani nenamietali. Rovnako to nemôže byť ani úlohou ústavného súdu, keďže účastníkom konania môže byť ako (označený) porušovateľ relevantného práva výlučne orgán verejnej moci (§ 125 zákona o ústavnom súde), ktorým advokát nie je.

32. Sťažovatelia tiež poukazujú na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 455/2022 z 27. októbra 2020. Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že pod touto spisovou značkou sa v databáze nachádza uznesenie o odmietnutí sťažnosti pre neprípustnosť, ktoré s vecou sťažovateľov nijako nesúvisí.

33. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľov aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu